

21. YÜZYIL BECERİLERİ AÇISINDAN TÜRKİYE’DE ÖĞRETMENLERLE YAPILAN ARAŞTIRMALARIN İNCELENMESİ

Yeliz Abbak¹, Yücel Gelişli²

¹Arş.Gör.Doktor, ²Prof.Dr.

¹Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, KAYSERİ-TÜRKİYE

²Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, ANKARA-TÜRKİYE

¹ORCID: 0000-0002-0718-7432, e-mail: yeliz.abbak@mail.ru

²ORCID: 0000-0003-2816-3621, e-mail: gelisli@gazi.edu.tr

Özet

İçinde yaşadığımız yüzyılın ihtiyaç duyduğu insan tipinde olmasını istediği birçok özellik bulunmaktadır. 21.yüzyıl becerileri bu kapsamda çağın ihtiyaç duyduğu beklentileri karşılayabilecek nitelikte beceriler olduğu birçok kurum ve kuruluş tarafından vurgulanmaktadır. Bu yüzden öğretmenler eğitim sisteminde çok önemli bir yere sahip. Bu araştırmada da Türk eğitim sisteminde 21. yüzyıl becerileri açısından öğretmenlerle yapılan araştırmaları incelemek amaçlanmıştır. Bu kapsamda araştırmada nitel araştırma yöntemi ve doküman incelemesi tekniği kullanılmış ve 60 çalışma incelenmiştir. İncelenen çalışmaların 44’ü lisansüstü tezden, 16’sı makaleden oluşmaktadır. Lisansüstü tezlerin Türkiye’deki birbirinden farklı üniversitelerde hazırlanmış olduğu, 2018 ve 2025 yıllarını kapsadığı, Eğitim Çalışma, Programlar ve Öğretim Bölümü’nde daha fazla tezin üretildiğini ve bu çalışmalarda veri toplama aracı olarak genellikle nitel araştırma yöntemleri, ilişkisel anket tasarımları ve ölçeklerin kullanıldığını, bu çalışmaların esas olarak eğitim uygulamaları, öğretim etkinliği, müfredat geliştirme ve çeşitli eğitim seviyelerinde öğrencilerin öğrenme sonuçlarıyla ilgilendiğini sonucuna varmıştır. Ayrıca incelenen araştırmalarda örneklem grubunun çoğunlukla farklı branşlardaki öğretmenlerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: 21.yüzyıl becerileri, öğretmenler, Türk eğitim sistemi, Lisansüstü tezler, Makaleler, Doküman incelemesi, İçerik analizi.

	Received 12 March 2026. Accepted 26 March 2025.
<i>Corr. Author</i>	Abbak Yeliz., e-mail: yeliz.abbak@mail.ru
<i>For citation:</i>	Yeliz Abbak, Yücel Gelişli. (2026). 21. Yüzyıl becerileri açısından türkiye’de öğretmenlerle yapılan araştırmaların incelenmesi. <i>Ilm</i> 47(1). 33-47.

Giriş

Bilgi üretiminin hızlandığı, toplumsal yaşamın dijitalleştiği, yaşama biçimlerinin değiştiği bir dönemde eğitim sistemlerinden beklentiler de farklılaşmaktadır. 21. yüzyıl, bilgi üretimindeki devasa artış ve teknolojik yeniliklerin merkezde olduğu dijital bir dönüm noktasıdır. Beers (2011) de dediği gibi, bilgiye daha çabuk ulaşmak toplumda ve işte büyük bir değişiklik yaptı. Artık sadece bilgi toplamak yetmiyor. Bilgiyi seçmek, anlamak, üretmek ve farklı alanlarda kullanmak da önemli hale geliyor.

20. yüzyılda var olan beceriler içinde bulunduğumuz yüzyılın ihtiyaç duyduğu becerileri karşılamada yeterli olmasa da belli bir temel oluşturmaktadır. Sokrates zamanına kadar dayanan, aslında yeni olmayan ama bugünlerde insanlar tarafından unutulduğu için tekrar değer kazanan 21. yüzyıl becerileri ile ilgili alan yazında birçok kurum ve kuruluş tarafından

tanımlar yapılmaktadır (Johnson & Reed, 2008; Kay, 2010; Kalemkuş, Bulut ve Özek, 2021; Partnership for 21st Century Skills, 2006). 21. Yüzyıl becerileri, insanların daha iyi bir hayat sürmesi, daha yetenekli ve üretken olması için zamanla geliştirilmesi beklenen yeteneklerdir (Çolpan Kuru, 2021). Bu becerilere yönelik alan yazındaki tanımlar genel olarak incelendiğinde ise öğrencilerin bilgiyi yalnızca edinmeleri değil; onu nasıl kullandıkları, yeni durumlara nasıl uyarladıkları ve özgün biçimde nasıl yeniden üretebildikleri üzerinde durulduğu görülmektedir. Bu bağlamda yenilikçi ve yaratıcı düşünme, teknolojiyi etkili kullanma, iletişim, iş birliği ve problem çözme gibi beceriler ön plana çıkmaktadır (Larson & Miller, 2011).

21. yüzyıl becerileri farklı ülkeler ile ulusal ve uluslararası birçok kurum tarafından çeşitli biçimlerde sınıflandırılmıştır. Ama bu grupların arasında, 21. yüzyıl becerileri ve yeterlikleri üzerine çalışan ve bu alanda bilinen 21. Yüzyıl Becerileri Ortaklığı Kurumu tarafından geliştirilen çerçeve, alan yazında en çok kullanılan ve en çok kabul edilen yapı olarak öne çıkıyor. Bu çerçeve pek çok araştırmada ana kaynak olmuş ve 21. yüzyıl becerilerine ilişkin çalışmaların önemli bir bölümüne yön vermiştir (Beers, 2011; Dede, 2009; Trilling & Fadel, 2009; Yalçın, 2018). Bu bağlamda aşağıdaki tabloda P21 (2009) tarafından “Öğrenme ve yenilenme becerileri”, “bilgi, medya ve teknoloji becerileri”, “yaşam ve kariyer becerileri” olmak üzere üç tema altında sınıflandırılan 21.yüzyıl becerileri yer almaktadır.

Tablo 1. P21 (2009) 'a Göre 21. Yüzyıl Becerileri

Öğrenme ve Yenilikçilik Becerileri	ve	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	ve	Yaşam ve Kariyer Becerileri
Alt Beceriler				
Öğrenme	ve	Bilgi okuryazarlığı		Esneklik ve uyum
Yaratıcılık, özgünlük		Medya okuryazarlığı		Girişimcilik ve özyönetim
İnovasyon		Bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı		Sosyal ve kültürlerarası beceriler
Eleştirel düşünme				Üretkenlik ve hesap verilebilirlik
Problem çözme				Liderlik ve sorumluluk
İletişim ve iş birliği				

P21 yaklaşımında öğrenme çıktıları; “Öğrenme ve Yenilik Becerileri”, “Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri” ile “Yaşam ve Kariyer Becerileri” başlıkları altında ele alınmaktadır. Öğrenme ve yenilik boyutunda öne çıkan temel kümeler 4C olarak bilinen yaratıcılık, eleştirel düşünme, iletişim ve iş birliğidir. Bilgi, medya ve teknoloji becerileri boyutunda; medya okuryazarlığı, bilgi okuryazarlığı ve bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) okuryazarlığı yer alırken; yaşam ve kariyer becerileri boyutunda ise esneklik-uyum, girişimcilik/öz-yönelim, sosyal-kültürlerarası yeterlikler, üretkenlik-hesap verebilirlik ve liderlik-sorumluluk gibi başlıklar bulunmaktadır (P21, 2015). Bu sınıflama, 21. yüzyıl becerilerini yalnızca bilişsel bir çerçeve olarak değil; teknoloji okuryazarlığı ve yaşamla ilişkili sosyal-duyuşsal yeterlikleri de içine alan bütüncül bir yapı olarak ele almayı gerektirir.

21.yüzyıl becerileri neden gereklidir veya daha önceden bilinen bu becerilerin neden bu yüzyılda bu kadar önemli olduğu tartışılmaktadır. Bu sorunun en önemli cevaplarından birisi

değişen dünyaya okulların ve öğrencilerin ayak uyduramaması; eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcılık ve diğer 21. yüzyıl becerileri, bireylerin ekonomik açıdan ilerleme sağlayabilmeleri ve toplumsal yaşamda daha güçlü bir konum elde edebilmeleri için gerekli olan ve ihtiyaç duyulan temel araçlar olarak görülmektedir (Kay, 2010). İlâveten 21.yüzyıl becerilerinin; karmaşık sorunlarla başa çıkma, başkalarıyla etkili biçimde iş birliği ve iletişim kurma, yeni bilgi ve yeterlikler kazanma, hızlı değişim gösteren koşullara uyum sağlama ve günümüzün rekabetçi ekonomik yapısı içinde varlık gösterebilme açısından önemli bir gereklilik olduğu vurgulanmaktadır (Gewertz, 2008).

Günümüz koşullarında bireylerden, hızla dönüşen dünyaya uyum sağlamaları ve aynı zamanda nitelikli bireyler olarak yaşamlarını sürdürmeleri beklenmektedir. Bu bağlamda 21. yüzyıl becerilerinin kazandırılmasında en etkili araç eğitim olup, eğitim sistemlerinin bu doğrultuda yenilenmesi büyük önem taşımaktadır. Çünkü eğitim kurumları, değişim ve gelişimin temel dinamiklerini barındıran başlıca yapılardır (Topçu & Çiftçi, 2020). Bu yüzden okulların ve öğretmenlerin üzerine çok iş düşüyor. Clark'a göre, öğretmenler öğrencileri geleceğe hazırlarken yöntemleri gözden geçirmeli ve yeni yollar denemeli. Nitekim 21. Yüzyıl sınıflarında öğretmen artık bilgiyi veren kişi değil. Öğretmen şimdi öğrenmeye yol gösteriyor ve öğrencilere yardımcı oluyor (Beers, 2001).

Türk Eğitim Sistemi de dünyada meydana gelen tüm bu gelişmeleri yakından takip etmekte ve özellikle 2023 Eğitim Vizyonu raporunda beceri ve etkinlik temelli öğrenme vurgulanmakta ve çağın gerektirdikleri doğrultusunda birtakım değişiklikler yapılmaktadır (2023 Eğitim Vizyonu, 2018). Eğitim programlarında yapılan yenilikler, Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ve 2023 Eğitim Vizyon Belgesi bu alanda atılan önemli adımlar arasında yer alır (Hamarat, 2019). Millî Eğitim Bakanlığı, 2023 Eğitim Vizyonu kapsamında 21. Yüzyıl becerileri için net ve ayrı hedefler belirlemiştir. Bu hedefler arasında üniversitelerle birlikte çalışmak ve öğretmenler için lisansüstü yan dal programları başlatmak var. Öğrenciler için daha fazla atölye açmak ve öğrenme sürecini beceriye dayalı etkinliklerle ölçmek de planlar arasında. (MEB, 2018). Bu yüzden, eğitim uygulamalarını yirmi birinci. Öğretmenlerin bu yüzyıl anlayışına göre eğitim verebilmesi ve öğrenme ortamlarının bu yaklaşımı desteklemesi önemli hale geliyor.

İçinde yaşadığımız yüzyılın getirdiği değişim ve yeniliklere uyum sağlayabilen, söz konusu becerilerin kazandırılmasını destekleyecek biçimde yapılandırılmış ders planlarına, öğretim programlarına; bunların uygulanmasında belirleyici role sahip olan öğretmenlere duyulan ihtiyaç açıkça ortaya çıkmaktadır (Aydeniz, 2017). 21. yüzyılda lazım olan insanları yetiştirmek için öğretmenler yüzyıl becerilerini derslere taşır ve öğrencilere bu becerileri öğretmek için uğraşır. Değişim ve gelişim dönemlerinde öğretmenler çok büyük bir yük taşır. Bu kapsamda “21.yüzyıl becerileri ve öğretmenler” ile ilgili Türk eğitim sisteminde yapılan çalışmaların incelenmesi; öğretmenlerin 21.yüzyıl becerileri kapsamında gelişimlerini desteklemede, mesleki gelişim eğitimlerinin kapsamını belirlemede, öğrenme ortamlarının 21. yüzyıl becerileri çerçevesinde zenginleştirilebilmelerinde, hizmet öncesi öğretmen eğitiminin bu kapsamda yeniden yapılandırılmasında oldukça önemlidir. Bu doğrultuda mevcut araştırmada Türk eğitim sisteminde 21.yüzyıl becerileri açısından öğretmenlerle ilgili yapılan araştırmaları incelemek amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara yanıt aranmıştır.

1. 21.yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili yapılan çalışmaların yıllara ve türlerine göre dağılımı nedir?

2. 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili çalışmaların yayınlandığı kaynaklara göre dağılımı nedir?
  - a. 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı nedir?
  - b. 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili erişilen makalelerin yayınlandığı dergilere göre dağılımları nedir?
3. 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili lisansüstü tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı nedir?
4. 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili çalışmaların araştırma konularına göre dağılımı nedir?
5. 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili çalışmaların araştırma
  - a. yöntemine
  - b. desenine
  - c. çalışma grubuna
  - d. veri toplama aracına dağılımı nedir?

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde araştırma modeli ve yöntemi, verilerin toplanması süreci ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Araştırmanın modeli ve yöntemi

Araştırmada Türk eğitim sistemi içerisinde 21.yüzyıl becerileri açısından öğretmenlerle ilgili yapılan araştırmalar dikkatli bir şekilde analiz edildiğinden betimsel model temel alınmıştır (Büyüköztürk vd., 2014). Ayrıca söz konusu araştırmada doküman incelemesinden faydalandığından nitel araştırma özelliği taşımaktadır. Nitel araştırma, araştırma sırasında gözlem yapar, insanlarla konuşur ve belgeleri inceler. Nitel araştırmalarda gözlem ya da görüşme yoksa, araştırmacı yazılı kaynaklara bakar. Araştırmacı, konu ile ilgili bilgileri bu kaynaklardan düzenli bir şekilde toplar ve inceler (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Verilerin toplanması

Araştırmada verilerin toplanması aşamasında amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yöntemindeki anlayış önceden belirlenen bir dizi ölçütü karşılayan tüm durumların çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırma kapsamında toplanacak veriler için bir dizi ölçüt belirlenmiştir. Bu bağlamda mevcut araştırmanın verileri toplanırken; 21. yüzyıl becerileri açısından sadece öğretmenlerle ilgili olan araştırmaların seçilmesi, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Veri Tez Tabanı ve Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) veri tabanlarında yer alan ve ulaşılabilir araştırmaların örneklem grubunda yer alması birer ölçüt olarak belirlenmiştir. Ulaşılan araştırmalar bilgisayar ortamında saklanarak dosyalanmıştır. Araştırma kapsamında erişim izni olan 40 yüksek lisans ve 4 doktora tezine ulaşılmıştır (son erişim tarihli olarak: 01.12.2025). Bununla birlikte ULAKBİM veri tabanında çevrimiçi yayınlanmış ve erişilen 16 makale de yine araştırma kapsamında incelenmiştir. Araştırmanın örnekleme ölçütü doğrultusunda veri tabanlarında araştırma yaparken “21. yüzyıl becerileri ve öğretmenler” veya “öğretmenlerle ilgili yapılan 21.yüzyıl becerileri çalışmaları” anahtar kelimeleri yardımıyla söz konusu araştırma kapsamındaki çalışmalara ulaşılmıştır. Veri tabanlarında araştırma yapılırken 21. yüzyıl becerileri ile ilgili, ancak öğretmenlerle ilgili olmayan ve erişim sınırlılığı bulunan çalışmalar araştırma kapsamına alınmamıştır.

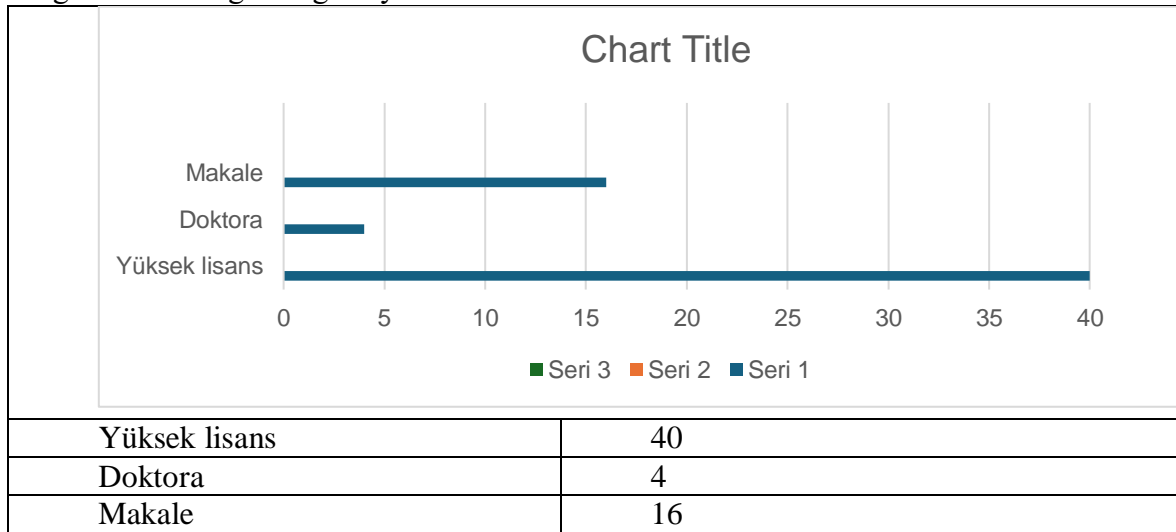
Veri Analizi

Araştırmanın verileri araştırmanın amacı ve alt amaçları doğrultusunda YÖK Tez ve TR Dizin veri tabanlarındaki tarama sonucu 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenler konusunda yayınlanmış olan çalışmalardan doküman incelemesi tekniği ile elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Betimsel analiz, ilk olarak bir plan hazırlar ve verileri toplar. Daha sonra bu veriler düzenlenir. Veriler net bir şekilde gösterilir. Son olarak veriler açıklanır ve yorumlanır. Yıldırım ve Şimşek (2011) betimsel analizi böyle açıklar. Çalışma kapsamında ulaşılan 60 araştırma ile ilgili veriler excel dosyasına işlenmiş ve araştırmanın alt amaçları doğrultusunda bulguları betimsel analiz yöntemi ile ortaya konulmuştur. Ayrıca betimsel analiz yapılırken yüzde ve sıklık kullanılmış; analizler tablo veya grafiklerle görselleştirilmiştir.

Bulgular

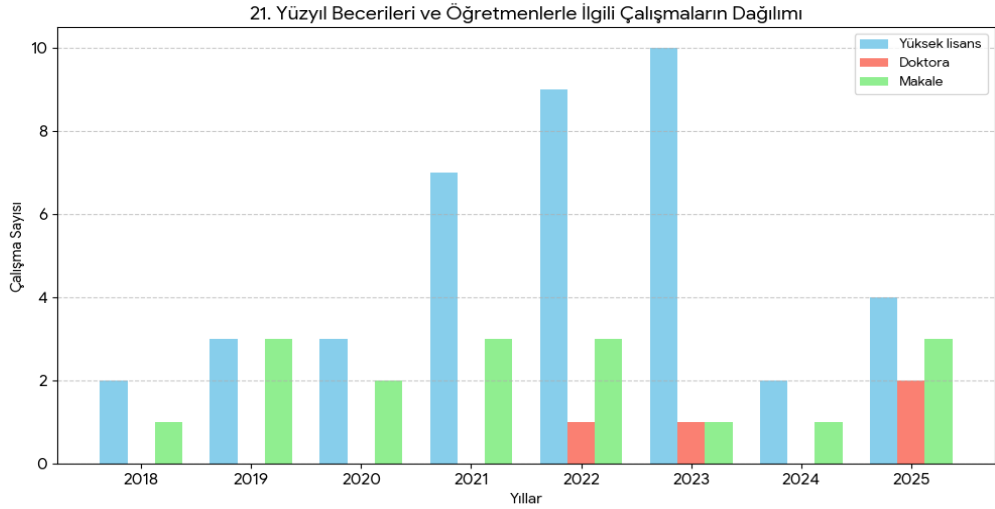
Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın alt amaçları doğrultusunda analizler sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. YÖK Ulusal Veri Tez Tabanı ve ULAKBİM veri tabanlarında ‘Öğretmen ve 21. yüzyıl becerileri’ konularını birlikte ele alarak bu konu üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının ve makalelerin; yayımlandıkları üniversiteler, dergiler, anabilim dalları, yayın yılları, katılımcı profilleri, araştırmalarda kullanılan yöntemler, desenler, veri toplama araçları ve 21. yüzyıl becerileri kapsamında odaklanılan çalışma konuları, başlıklar altında sırası ile aşağıda sunulmuştur.

1) Araştırmanın birinci alt amacı ile ilgili 21.yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili yapılan çalışmaların yıllara ve türlerine göre dağılımı incelenmiştir. Bu kapsamda aşağıdaki iki grafikte araştırma kapsamında incelenen çalışmaların yayın türleri ve yıllara göre dağılımları ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Grafik 1. Araştırmaların türlerine göre dağılımları

Grafik 1’de Türk eğitim sisteminde 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili yapılan çalışmaların türlerine göre dağılımları görülmektedir. Türlerine göre en çok konu kapsamında yüksek lisans tezlerinin (f=40) en az ise doktora tezlerinin (f=4) bulunduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında ayrıca ULAKBİM veri tabanında erişilebilen 16 makale incelenmiştir.

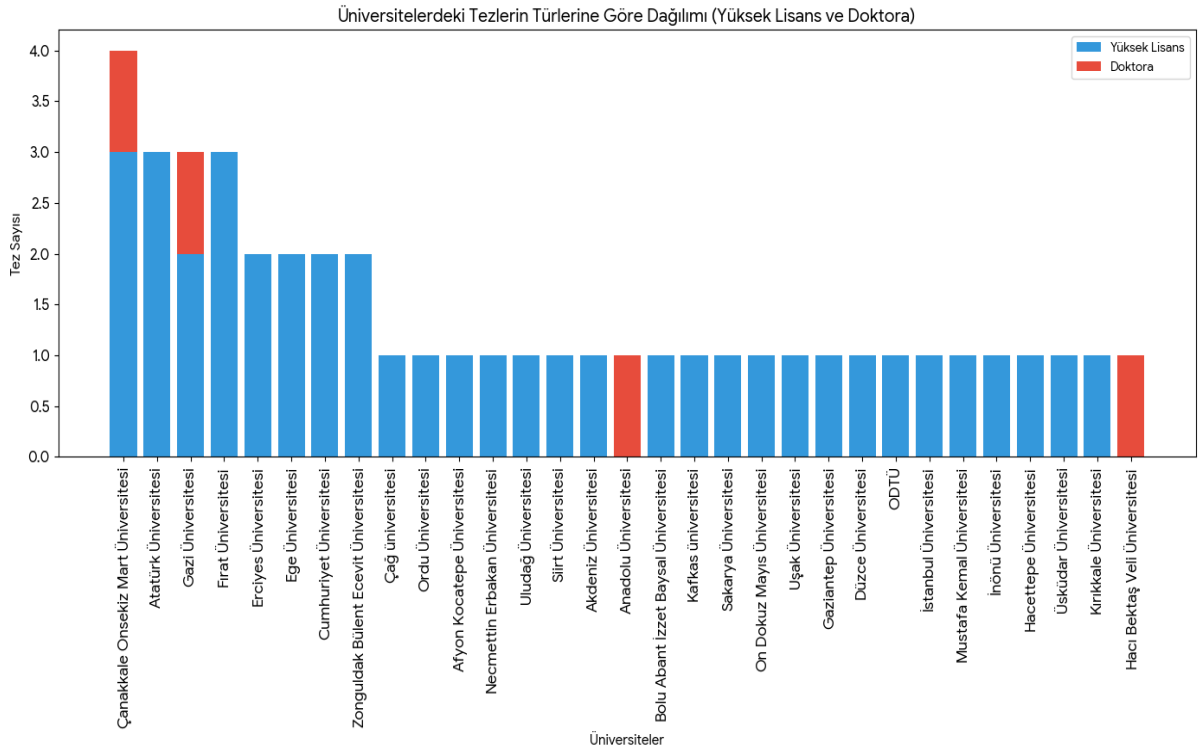

Grafik 2. Araştırmaların yıllara göre nasıl dağıldığı

Grafik 2 incelendiğinde 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili ulaşılan çalışmaların 2018-2025 yılları arasındaki dağılımı görülmektedir. Araştırma için 21. yüzyıl becerileri ile ilgili öğretmenlere yönelik araştırmaların en az 2018 (f=3) ve 2024 yıllarında (f=3); en fazla ise 2022 (f=13) ve 2023 (f=12) yıllarında yapıldığı tespit edilmiştir. 2023 yılında 10 yüksek lisans tezi hazırlandı. 2022 yılında ise 9 yüksek lisans tezi yazıldı. Öğretmenlerle ilgili yapılan yirmi birinci yüzyıl becerileri çalışmalarının doktora türünde 2022 ve 2023 yılında 1, 2025 yılında ise 2 olmak üzere az ulaşılan araştırma türü olduğu görülmektedir.

Araştırmanın ikinci alt amacında 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili tezlerin hazırlandığı üniversitelere ve makalelerin yayınlandığı dergilere göre dağılımı incelenmiştir. Bu doğrultuda aşağıda incelenen tezlerin ve makalelerin kaynak türlerine göre dağılımı yer almaktadır.

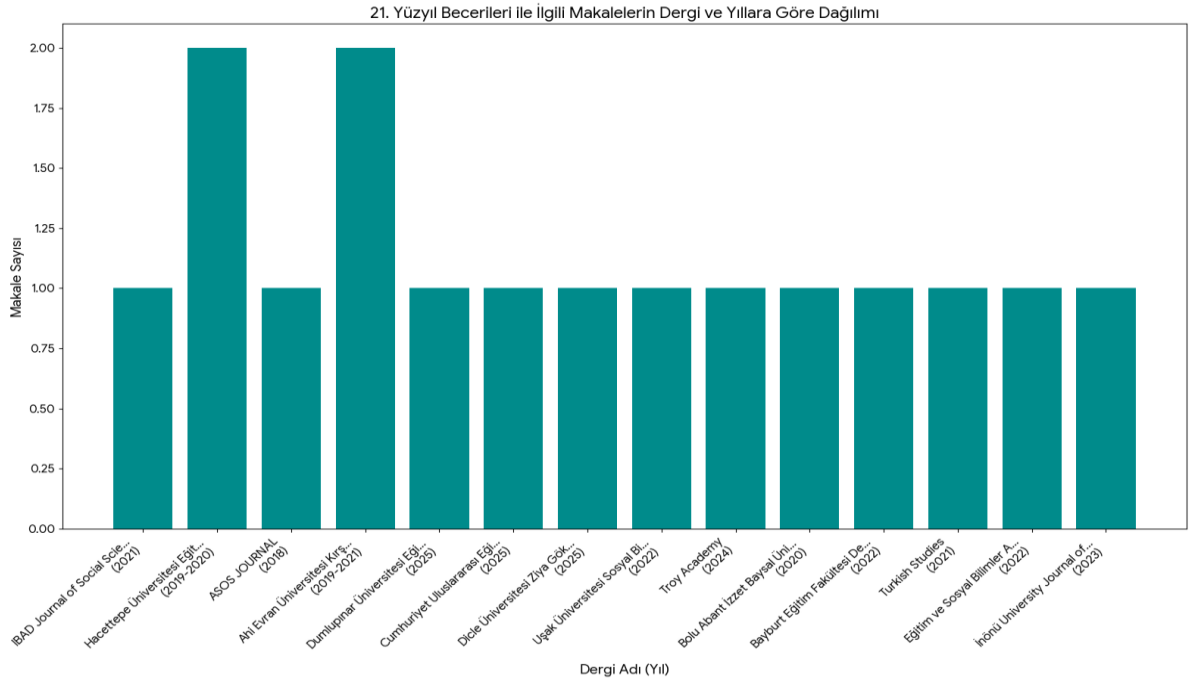
a) 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili tezlerin üniversitelere göre dağılımı nedir?

Grafik 3. Lisansüstü tezlerin üniversitelere dağılımı nasıl olmuş

Lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımının yer aldığı grafik incelendiğinde Türkiye'deki üniversitelerin 32'sinde 21. yüzyıl becerileri açısından öğretmenlerle ilgili araştırmalar yapılmıştır. Bu üniversiteler içerisinde en çok Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi'nde 3 yüksek lisans 1 doktora; Fırat Üniversitesi 3 yüksek lisans, Atatürk Üniversitesi 3 yüksek lisans ve Gazi Üniversite'sinde ise 2 yüksek lisans 1 doktora tezi üretilmiştir. Erciyes, Zonguldak Bülent Ecevit, Cumhuriyet ve Ege Üniversiteleri'nde ise 2'şer adet yüksek lisans tezi tespit edilmiştir. Geriye kalan 23 üniversite (ODTÜ, Hacettepe, İstanbul Üniv. vb.) ise 1'er tez ile öğretmenlere yönelik 21.yüzyıl becerileri açısından alan yazına katkı sağlamışlardır.

b) 21. yüzyıl becerileri ile ilgili Türkiye'de erişilen makalelerin yayınlandığı dergilere göre dağılımları nedir?

Grafik 4. İncelenen makalelerin dergilere ve yıllara göre dağılımı

21.yüzyıl becerileri açısından öğretmenlerle ilgili Türkiye’de yapılan makalelerin dergi ve yıl bazlı dağılımı incelendiğinde, akademik çalışmaların 2018 ve 2025 yılları arasında ve farklı dergilere yayıldığı görülmektedir. Bulgulara göre, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (2019-2020) ve Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (2019-2021) 2’şer makale ile bu kapsamda alana en fazla katkı sağlayan dergiler olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte araştırma kapsamında 14 farklı dergide araştırmalar tespit edilmiştir.

3) Araştırmanın üçüncü alt amacında 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı incelenmiştir. Araştırmanın bu alt amacına yönelik bulgular aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 2. İncelenen tezlerin anabilim dallarına ilişkin bulgular

İncelenen tezlerin anabilim dalları	f	%
EPÖ Eğitim Programları ve Öğretim	14	32
Sınıf Eğitimi	10	22
Fen Bilgisi Eğitimi	5	11
İngiliz Dili Eğitimi	3	7
Eğitim Yönetimi	3	7
Okul Öncesi Eğitimi	2	5
Coğrafya Eğitimi	2	5
Türk Dili ve Edebiyatı/Türkçe Eğitimi	2	5
Yaşam Boyu Öğrenme	1	2
Eğitimin Tarihi ve Sosyal Temelleri	1	2
Güzel Sanatlar Eğitimi	1	2
Toplam	44	100

Tablo 2 incelendiğinde 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili tezlerin 11 farklı anabilim dalında hazırlandığı görülmektedir. İncelenen tezlerin %32'sinin en çok Eğitim Programları ve Öğretim anabilim dalında, ikinci sırada ise sınıf eğitimi (%22) anabilim dalının en fazla tez hazırlayan anabilim dalı olduğu tespit edilmiştir. Fen Bilgisi Eğitimi anabilim dalı ise (%11) üçüncü sırada yer almaktadır. Yaşam Boyu Öğrenme, Eğitimin Tarihi ve Sosyal Temelleri ve Güzel Sanatlar Eğitimi anabilim dalları (%2) ise bu kapsamda en az tez üreten anabilim dalları olduğu görülmektedir.

4) Araştırmanın dördüncü alt amacında 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili araştırmaların çalışma konularına göre dağılımının ne olduğu incelenmiştir. Bu alt amaç doğrultusunda analiz edilen bulgular aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

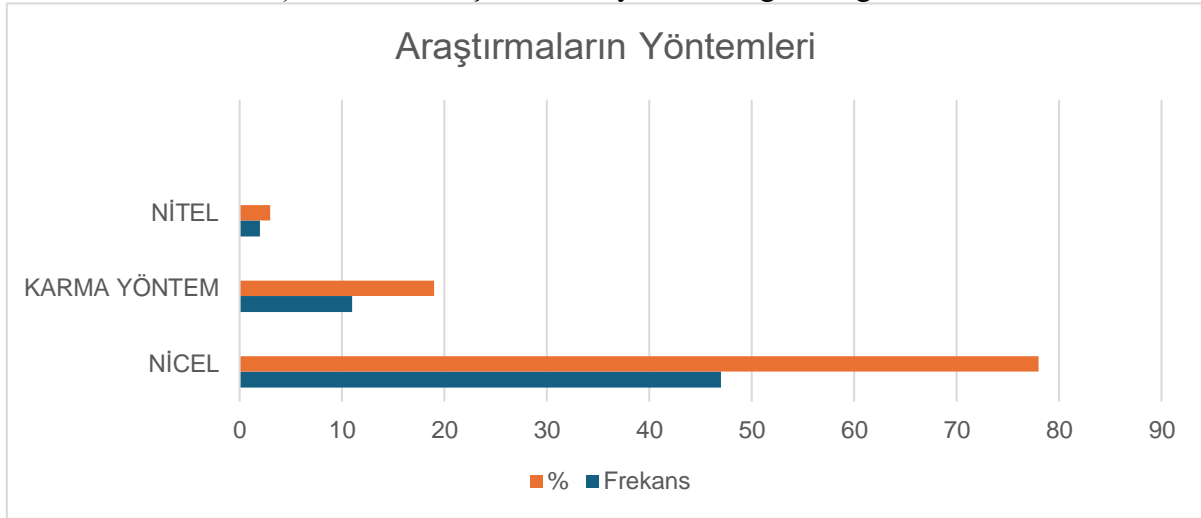
Tablo 3. Araştırmalar bu konular hakkında elde edilen sonuçlar

Çalışma konuları	f	%
21.yy öğreten becerileri düzeyi	19	32
21.yüzyıl becerileri yeterlik algıları	18	30
21.yy öğrenen ve öğreten becerileri düzeyi	7	11
21.yy becerileri öğretimi düzeyi	6	10
21.yy becerileri düzeyi	5	8
21.yy öğretmen eğitimi (hizmet içi eğitim)	4	7
21.yy becerileri metaforik algı	1	2

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerle 21. yüzyıl becerilerine ilişkin yapılan araştırmalar çalışma konuları kapsamında incelendiğinde 7 farklı alanda çalışmalar yapılmış olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda en çok öğretmenlerin 21.yy öğreten becerileri düzeyi (%32) ve 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarını (%30) belirlemeye dönük araştırmalar yapıldığı belirlenmiştir. Araştırmanın alt amacı doğrultusunda sırası ile 21.yy öğrenen ve öğreten becerileri düzeyi, 21.yy becerileri öğretimi düzeyi, 21.yy becerileri düzeyi, 21.yy öğretmen eğitimi (hizmet içi eğitim) ve 21.yy becerileri metaforik algılarını belirlemeye dönük araştırmaların yapılmış olduğu tablo incelendiğinde görülmektedir.

5) Araştırmanın beşinci alt amacı ile 21. Yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili yapılan çalışmalarda, hangi araştırma yöntemi, desen, çalışma grubu ve veri toplama aracı kullanıldı diye bakılmıştır. Bu kapsamda aşağıda söz konusu alt amaç doğrultusunda verilere ait bulgular grafiklerle ve tablolarla verilmiştir.

a) incelenen araştırmaların yöntemine göre dağılımı nedir?

Grafik 5. Araştırmalarda kullanılan yöntemler

Mevcut araştırmada incelenen 60 tez ve makalenin yöntemleri ile ilgili bilgilerin yer aldığı grafiğe göre; çalışmalarda en çok nicel yöntemin 78 (%47), sonra karma yöntemin 11 (%19) ve en azda nitel yöntemin 2 (%3) kullanıldığı tespit edilmiştir.

b) incelenen araştırmaların araştırma desenine göre dağılımı nedir?

Tablo 4. İncelenen araştırmaların araştırma desenlerine ilişkin bulgular

Araştırma Tasarımı	f	%
İlişkisel Tarama	28	47
Betimsel Tarama	10	17
Sıralı Açıklayıcı Desen	6	10
Karşılaştırımlı Tarama Türü	4	7
Tekil Analiz	3	5
Çok Az Deneysel Desen	2	3
Nedensel bir karşılaştırma modeli	2	3
Açıklayıcı ve karmaşık bir desen	1	2
Çok Aşamalı Karma Bir Desen	1	2
Paralel Desen	1	2
Epidemiyoloji	1	2
Durum Őeması	1	2

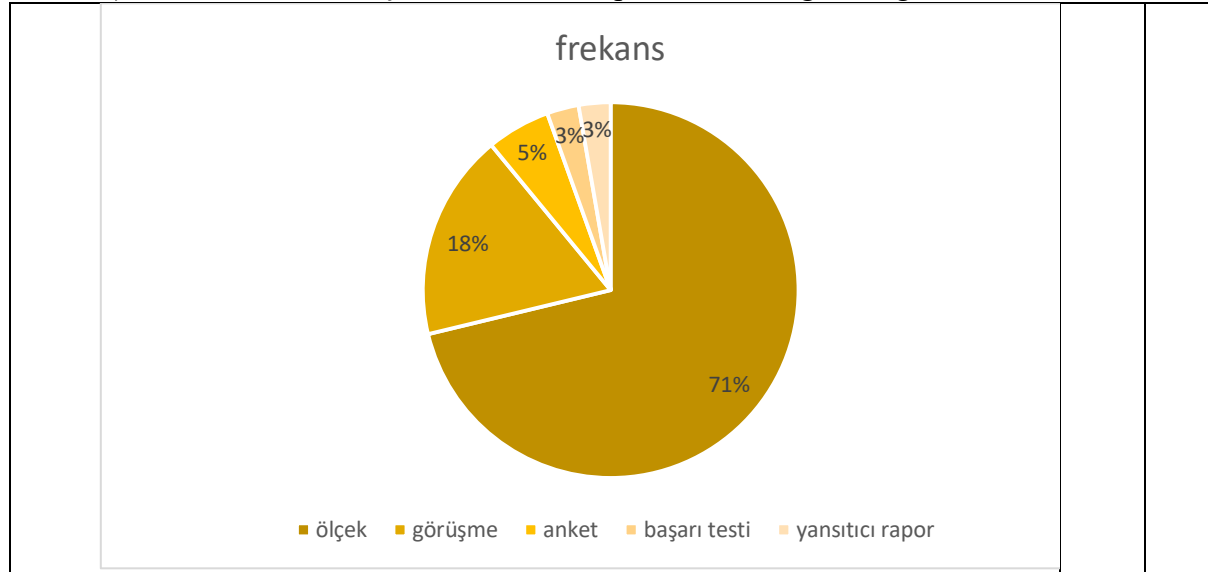
Tablo 4 incelendiğinde 21.yüzyıl becerilerine ilişkin öğretmenlerle yapılan çalışmaların araştırma desenlerinin 12 farklı kategoride olduğu görülmektedir. Araştırma deseni olarak araştırmacılar tarafından en çok ilişkisel tarama 28 (%47) ve betimsel tarama 10 (%17) deseninin tercih edildiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte sıralı açıklayıcı desen, karşılaştırma türü tarama, tekil tarama, zayıf deneysel desen, nedensel karşılaştırma desen, açıklayıcı karma desen, çok aşamalı karma desen, yakınsak paralel desen, fenomenoloji ve durum desenlerinin incelenen araştırmalarda araştırma deseni olarak kullanılmış olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

c) İncelenen araştırmaların çalışma gruplarına göre dağılımı nedir? Tablo 5. İncelenen araştırmaların çalışma gruplarına ilişkin bulguları

Çalışma grupları	f	%
Çeşitli branşlar	21	34
Sınıf öğretmenleri	15	25
Fen bilgisi öğretmenleri	7	11
Türk Dili ve Edebiyatı/Türkçe öğretmenleri	4	7
İngilizce öğretmenleri	3	5
Okul öncesi öğretmenleri	3	5
Matematik öğretmenleri	2	3
Meslek dersi öğretmenleri	2	3
Coğrafya öğretmenleri	2	3
Beden Eğitimi öğretmenleri	1	2
Müzik öğretmenleri	1	2

Tablo 5 incelendiğinde 21.yüzyıl becerilerine ilişkin öğretmenlerle yapılan araştırmaların çalışma gruplarının en fazla %34 ile farklı branşlardan oluşan örneklem gruplarına yönelik olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin (%25) ise en çok çalışma yapılan ikinci öğretmenlik branşı; fen bilgisi öğretmenlerinin de (%11) üçüncü sıradaki branş grubu olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte Türkçe öğretmenleri, İngilizce öğretmenleri, Okul öncesi öğretmenleri, Matematik öğretmenleri, Meslek dersi öğretmenleri, Coğrafya öğretmenleri, Beden Eğitimi öğretmenleri ve Müzik öğretmenlerinin de yapılan çalışmalarda yer alan örneklem gruplarından olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

c) İncelenen araştırmaların veri toplama aracına göre dağılımı nedir?

Ölçek

2 1

Yarı Yapılandırılmış Görüşme

3 8

Anket

Başarı Testi

Yansıtıcı Rapor

Grafik 6. Araştırmalarda kullanılan veri toplama araçları

Araştırmanın alt amacı doğrultusunda incelenen çalışmalarda kullanılan veri toplama araçlarına ait bulgular grafik 6'da yer almaktadır. Grafik incelendiğinde veri toplama aracı olarak en çok (%71) ölçekten, daha sonra yarı yapılandırılmış görüşme formundan (%18) anketten (%5) ve son olarak ise başarı testinden (%3) ve yansıtıcı raporlarından (%3) çalışmalarda kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Türk eğitim sisteminde 21. yüzyıl becerileri açısından öğretmenlerle ilgili yapılan araştırmaları incelemeyi amaçlayan mevcut çalışmada YÖK Ulusal Veri Tez Tabanı ve ULAKBİM veri tabanlarından doküman incelemesi tekniği ile toplam 60 çalışmaya ulaşılmıştır. İncelenen veri tabanlarında hem tez hem de makale olarak ulaşılan araştırmalardan tez olan çalışma, araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Öğretmenlere yönelik 21. yüzyıl becerileri ile ilgili olarak 40 yüksek lisans ve 4 doktora tezi olmak üzere 44 lisansüstü çalışma tespit edilmiştir. Bununla birlikte 16 makaleye ULAKBİM (TR Dizin) veri tabanından erişilmiştir. Araştırmalar 2018 ile 2025 yılları arasında yapılıyor. Araştırmaların yıllara göre dağılımı incelendiğinde 2018 yılında en az araştırma olduğu son beş yılda çalışmalarda artış olduğu ve lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunun (f=40) yüksek lisans türünde olduğu belirlenmiştir. Araştırma kapsamında ulaşılan bu sonuç alanyazında 21.yüzyıl becerileri ile ilgili çalışmaları ortaya koyan benzer araştırma sonuçları ile örtüşmektedir (Düzgüner, Karabulut ve Kariper, 2021; Özer ve Tekin Bozkurt, 2024). Ayrıca 21.yüzyıl becerileri ile ilgili öğretmenlere yönelik yapılan çalışmaların 2018 yılından itibaren giderek artması söz konusu becerilerin güncelliğini sürdürmesi ve içinde yaşadığımız yüzyılın ihtiyaç duyduğu bireylerde olmasını istediği nitelikleri kapsamından kaynaklı olabilir.

Araştırmanın ikinci alt amacı ile lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı ve makalelerin dergilere göre dağılımı ile ilgili bulgulara ulaşılmıştır. Bu kapsamda 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili Türkiye'de yapılan tezlerin pek çok üniversite bünyesinde hazırlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Toplam 32 farklı üniversitede araştırma konusu kapsamında lisansüstü tez üretilmiştir. Bu sonuç Kalemkuş ve Bulut Özek (2021) ile Özer ve Tekin Bozkurt'un (2024) araştırmaları ile benzerlik göstermektedir. Bununla birlikte 16 makaleye ulaşılan araştırmada bu makalelerin 14 farklı dergide yayınlanmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dergiler içerisinde Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergi'si ile Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 21.yüzyıl becerileri ve öğretmenler konusunda en çok makale yayınlamış dergiler olduğu tespit edilmiştir. Alan yazında hem YÖK Tez hem de ULAKBİM veri tabanlarında 21.yüzyıl becerileri ile genel olarak 2018 yılından sonra çok fazla çalışmaya rastlanmıştır. Ancak araştırmada sadece öğretmenlerle ilgili yapılan çalışmalar incelenmiştir. Türkiye'de araştırma konusu ile ilgili lisansüstü tez üreten üniversitelerin oldukça geniş bir dağılım göstermesinin sebebi ülkemizde Türkiye Yeterlikler Çerçevesi, 2023 Eğitim Vizyonu ve öğretim programlarında yapılan güncellemelerin 21.yüzyıl becerilerine yönelik önemli adımlar olarak görülmesinden (Hamarat, 2019) kaynaklı olabilir.

Araştırmanın üçüncü alt amacı 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili tezlerin hazırlanmış olduğu anabilim dallarını belirlemektir. Bu alt amaç doğrultusunda üniversitelerin 11 farklı anabilim dalında tez hazırladığı sonucuna ulaşılmıştır. Hazırlanan tezlerin en çok (%32) Eğitim Programları ve Öğretim anabilim dalında, ikinci sırada ise Sınıf Eğitimi (%22) anabilim dalında olduğu bulgusu elde edilmiştir. Özer ve Tekin Bozkurt (2024) yaptıkları araştırmada lisansüstü tezlerin en çok Eğitim Programları ve Öğretim alanında hazırlandığı

sonucuna ulaşmışlardır ve bu sonuç mevcut araştırma sonucu ile benzerlik göstermektedir. Bu durumun sebebi Eğitim Programları ve öğretim anabilim dalının öğretmen eğitimi alanında oldukça farklı branşlara yönelik eğitim vermesi ve bu alanda çok geniş bir kesime hitap etmesinden kaynaklı olabilir.

Araştırma kapsamında dördüncü alt amaç doğrultusunda 21. yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili araştırmaların çalışma konularına göre dağılımının ne olduğu sorusuna yanıt aranmıştır. Bu kapsamda 7 farklı alanda çalışmalar yapılmış olduğu tespit edilmiştir. En çok öğretmenlerin 21.yy öğreten becerileri düzeyi (%32) ve 21.yüzyıl becerileri yeterlik algılarını (%30) belirlemeye dönük araştırmalar yapıldığı belirlenmiştir. Bununla birlikte 21.yy öğrenen ve öğreten becerileri düzeyi, 21.yy becerileri öğretimi düzeyi, 21.yy becerileri düzeyi, 21.yy öğretmen eğitimi (hizmet içi eğitim) ve 21.yy becerileri metaforik algılarını belirlemeye dönük araştırmaların yapılmış olduğu sonucuna da ulaşılmıştır. Alanyazında özellikle Türkiye’de bu durumu inceleyen çok fazla araştırma bulunmamakla birlikte Kalemkuş ve Bulut Özek (2021) 2000 ve 2020 yılları arasında genel olarak 21. yüzyıl becerileri konusundaki araştırma eğilimlerini incelediği araştırmasında bu kapsamda en çok 21. yüzyılın öğrenci becerileri ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik /yeterlik algılarının araştırma konusu olarak tercih edildiği sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırmanın beşinci alt amacı ile 21. Yüzyıl becerileri ve öğretmenler hakkında yapılan çalışmalar, araştırma yöntemi, desen, çalışma grubu ve veri toplama aracı yönünden ele alındı. Bu kapsamda incelenen araştırmalarda en çok nicel yöntemin 78 (%47), sonra karma yöntemin 11 (%19) ve en azda nitel yöntemin 2 (%3) kullanıldığı tespit edilmiştir. Alanyazın incelendiğinde araştırma sonucunu destekleyen çalışmaların olduğu tespit edilmiştir. (Altınpulluk ve Yıldırım, 2021; Özer ve Tekin Bozkurt, 2024; Yılmaz, 2018). Bununla beraber 21. Yüzyıl becerileri ve öğretmenler üstüne yapılan araştırmalara baktım. Araştırmaların 12 ayrı grupta yer aldığını fark ettim. Araştırma deseni olarak araştırmacılar tarafından en çok ilişkisel tarama 28 (%47) ve betimsel tarama 10 (%17) deseninin tercih edildiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte sıralı açıklayıcı desen, karşılaştırma türü tarama, tekil tarama, zayıf deneysel desen, nedensel karşılaştırma desen, açıklayıcı karma desen, çok aşamalı karma desen, yakınsak paralel desen, fenomenoloji ve durum deseninin kullanıldığı araştırmalara da ulaşılmıştır.

Araştırmanın beşinci alt amacı ile 21. Yüzyıl becerileri ve öğretmenlerle ilgili çalışmalar, araştırma yöntemi, desen, çalışma grubu ve veri toplama aracı açısından ele alınmıştır. Bu kapsamda incelenen araştırmalarda en çok nicel yöntemin 78 (%47), sonra karma yöntemin 11 (%19) ve en azda nitel yöntemin 2 (%3) kullanıldığı tespit edilmiştir. Alanyazın incelendiğinde araştırma sonucunu destekleyen çalışmaların olduğu tespit edilmiştir. Araştırma tasarımına göre, araştırmacılar ilişkisel anketi (%28,47) ve tanımlayıcı anketi (%10,17) tercih ettiler. Ancak, ardışık açıklayıcı tasarım, karşılaştırmalı tür anket, tek anket, zayıf deneysel tasarım, nedensel-karşılaştırmalı tasarım, açıklayıcı karma tasarım, çok aşamalı karma tasarım, örtüşen paralel tasarım, fenomenoloji ve durum tasarımı kullanan araştırmalar keşfedilmiştir. Bu durumun açıklaması, ülkemizde öğretmenler için 21. yüzyıl becerileri konusunun henüz yeni incelenmeye başlanmış olması ve mevcut durumu çözmek için bazı çalışmalar yapılması gerektiği düşüncesini doğurmuş olabilir.

21. yüzyıl becerileri üzerine öğretmenlerle yapılan çalışmalarda araştırma gruplarının çoğunlukla çeşitli branşlardan oluşan örnek gruplardan oluştuğu ve bu oranının en fazla %34 olduğu gözlemlenmiştir. Sınıf öğretmenleri (yüzde 25) en çok çalışılan öğretim branşı olarak

ikinci sırada, fen bilimleri öğretmenleri (yüzde 11) ise üçüncü sırada yer alıyor. Ancak, yapılan çalışmalarda Türkçe öğretmenleri, İngilizce öğretmenleri, anaokulu öğretmenleri, matematik öğretmenleri, meslek dersleri öğretmenleri, coğrafya öğretmenleri, beden eğitimi öğretmenleri ve müzik öğretmenlerinin de örnek grupları arasında yer aldığı belirlenmiştir. Araştırmalar, Türkiye'de 21. yüzyıl becerileri üzerine yapılan çalışmaların genellikle öğretmen adaylarını (Özer, Tekin Bozkurt, 2024) veya öğrencileri (Kayahanoğlu, 2015; Yılmaz, 2018) kapsadığını ve bu durumun araştırma bulgularını desteklediğini göstermektedir. Altıpulluk ve Yıldırım (2021), çalışmaya katılanların çoğunluğunun öğretmen olduğunu bulmuşlardır. Araştırmaların çoğunlukla öğretmen adaylarıyla yapılmış olması, mevcut eğitimleri içeren çalışmaların azlığı ve örneklerin bulunabilirliği ile açıklanabilir. Ancak, beşinci alt hedefin son konusu, incelenen araştırmada kullanılan veri toplama teknolojileridir. Araştırmada en yaygın olarak kullanılan veri toplama aracı ölçek olarak bulunmuştur (%71), ardından yarı yapılandırılmış görüşme formu (%18), anket (%5), başarı testi (%3) ve yansıtıcı raporlar (%3) gelmektedir. Research suggests that the scale is the most commonly used data gathering instrument in this context (Altıpulluk and Yıldırım, 2021; Düzgüner, Karabulut, and Kariper, 2021; Özer and Tekin Bozkurt, 2024; Yılmaz, 2018). This supports the current study's conclusions. Based on the data acquired from the research findings, the following recommendations have been made for future studies:

➤ “Öğretmen ve 21. yüzyıl becerileri” başlığı altında son yıllarda tez çalışmalarında gözlenen niceliksel artış ve konunun güncel niteliği dikkate alındığında, bu alanın farklı araştırma yöntemleri kullanılarak bu konu yeni tez çalışmalarıyla ele alınabilir.

➤ “Öğretmen ve 21. yüzyıl becerileri” alanında yürütülen tez çalışmalarında, doktora düzeyindeki araştırmaların sayısının yüksek lisans çalışmalarına kıyasla sınırlı kaldığı görülmektedir. Alanın ihtiyaçları göz önüne alındığında, bu durum daha fazla doktora düzeyinde tez araştırması yapılabileceğini önermektedir.

➤ Tez çalışmalarına göre, ölçekler özellikle nicel araştırma yöntemleri bağlamında veri toplama araçları olarak yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu bağlamda, "21. yüzyıl becerileri" konusuna dayalı olarak öğretmenler ve diğer eğitim paydaşları için yeni değerlendirme araçları oluşturularak ve çeşitli veri toplama yöntemleri kullanarak yenilikçi araştırmalar planlanabilir.

21. yüzyıl becerilerini öğretmek için öğretmenlerle deneysel çalışmalar yapın.

➤ İncelenen araştırma sonuçlarına göre nitel yöntem kullanılan araştırmaların azlığı dikkat çekmektedir. Bu kapsamda nitel araştırmalarla “21.yüzyıl becerileri” konusunu daha derin inceleyecek araştırmalar planlanabilir.

Kaynakça

Altıpulluk, H. ve Yıldırım, Y. (2021). 2010-2019 yılları arasında yayınlanan 21. yüzyıl becerileri araştırmalarının incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 11(1), 438-461. DOI: 10.18039/ajesi.734426.

Aydeniz, M. (2017). Eğitim sistemimiz ve 21. yüzyıl hayalimiz: 2045 hedeflerine ilerlerken, Türkiye için STEM odaklı ekonomik bir yol haritası. University of Tennessee, Knoxville

- Beers, S. (2011). 21st century skills: Preparing students for their future. https://www.mheonline.com/mhmymath/pdf/21st_century_skills.pdf
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Clark, D. D. (2008). *A study of West Virginia teachers: Using 21st century tools to teach in a 21st century context*. Doctoral Dissertation, Marshall University, West Virginia
- Çolpan Kuru, B. (2021). Problem çözme yaklaşımının çeşitli kuramlar açısından değerlendirilmesi. *Alanyazın*, 2 (1), 50-58.
- Dede, C. (2010). Comparing frameworks for 21st century skills. *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn*, 20(2010), 51-76.
- Düzgüner, T. T., Karabulut, H., & Kariper, A. (2022). 21. yüzyıl becerileri ile ilgili yapılmış olan çalışmaların incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 179-199.
- Gewertz, C. (2008). States press ahead on 21st century skills. *Education Week*, 28(8), 21-23.
- Hamarat, E., (2019). *21. Yüzyıl Becerileri Odağında Türkiye'nin Eğitim Politikaları*. SETA. pp.28. <https://avesis.gazi.edu.tr/yayin/0394f43b-e65b-46e1-8a19-dbd80b288879/21-yuzuil-becerileri-odaginda-turkiyenin-egitim-politikalari>
- Johnson, T. W. and Reed, R. F. (2008). *Philosophical documents in education*, 3rd ed. Boston: Pearson
- Kalemkuş, F. & Bulut Özek, M. (2021). 21. yüzyıl becerileri konusunda araştırma eğilimleri: 2000-2020. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 878-900.
- Kahyaoğlu, M. (2016). Türkiye'de doğa eğitimi üzerine yapılan çalışmalarının analizi: Bir meta sentez çalışması. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-14.
- Kay, K. (2010). 21st century skills: Why they matter, what they are and how we get there. In James Bellanca, Ron Brandt (Eds.), *21st century skills: Rethinking how students learn*. Bloomington, Solution Tree Press.
- Larson, L. C. and Miller, T. N. (2011). 21st century skills: Prepare students for the future. *Kappa Delta Pi Record*, 47:3, 121-123, DOI: 10.1080/00228958.2011.10516575.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2018). 2023 eğitim vizyonu. Millî Eğitim Bakanlığı. https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/2023_E%C4%9Fitim%20Vizyonu.pdf
- Özer, İ., & Bozkurt, A. T. (2024). Türkiye'de öğretmenlerin 21. yüzyıl becerileri konusunda yayımlanan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 28-41.
- Partnership for 21st Century Skills. (2006). *Results that matter: 21st century skills and high school reform*. Washington, DC.
- Partnership for 21st Century Skills (2009). *Framework for 21st century learning*. <http://www.p21.org/our-work/p21-framework>.
- Partnership for 21st Century Learning (2015). *P21 framework definitions*. <http://www.p21.org/our-work/p21-framework>
- Topçu, M.S., ve Çiftçi, A. (2020). 21. yüzyıl becerileri ve STEM. Öğretir Özçelik ve Tuğluk (Eds.) *Eğitimde ve endüstride 21.yüz yıl becerileri içinde* (95-115). Pegem akademi.
- Trilling, B. and Fadel, C. (2009). *21st century skills: learning for life in our times*. San Francisco, CA: John Wiley & Sons

Yalçın, S. (2018). 21. yüzyıl becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 51(1), 183-201. DOI:10.30964/aebfd.405860.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, N. Y. (2018). Düşünme becerilerine ilişkin lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri ve Öğrenme Teknolojileri Dergisi*, 1(1), 32-38.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK). Ulusal Veri Tez Tabanı. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp>

Yeliz Abbak¹, Yucel Gelisli²

¹Research Assistant Dr., Erciyes University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Kayseri, Turkey

²Professor Dr., Gazi University, Gazi Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Ankara, Turkey

An Examination of Research Conducted with Teachers in Turkey Regarding 21st Century Skills

Abstract. The type of person needed in the century we live in has many desired characteristics. 21st-century skills, in this context, are emphasized by many institutions and organizations as skills that can meet the expectations of the era. Therefore, teachers hold a very important place in the education system. This research aims to examine studies conducted on teachers in the Turkish education system regarding 21st-century skills. In this context, a qualitative research method and document analysis technique were used, and 60 studies were examined. 44 of the examined studies were postgraduate theses, and 16 were articles. The study concluded that the postgraduate theses were prepared at different universities in Turkey, covered the years 2018-2025, that more theses were produced in the Department of Educational Studies, Programs and Teaching, and that qualitative research methods, relational survey designs, and scales were generally used as data collection tools in these studies. These studies mainly dealt with educational practices, teaching effectiveness, curriculum development, and student learning outcomes at various educational levels. Furthermore, the studies examined revealed that the sample group mostly consisted of teachers from different disciplines.

Keywords: 21st-century skills, Teachers, Turkish education system, Postgraduate theses, Articles, Document review, Content analysis.

Елиз Аббак¹, Юджел Гелисли²

¹Ғылыми көмекші доктор, Эрджиес университеті, Білім беру факультеті, Білім беру ғылымдары кафедрасы, Кайсери, Түркия

²Профессор доктор, Гази университеті, Гази білім беру факультеті, Білім беру ғылымдары кафедрасы, Анкара, Түркия

Түркиядағы мұғалімдермен бірге ХХІ ғасыр дағдыларына қатысты жүргізілген зерттеулердің шолуы

Аңдатпа. Бұл біз өмір сүріп отырған ғасыр талап ететін адам типіне тән көптеген қасиеттер бар. Осы тұрғыда 21 ғасырдың дағдылары заманауи дәуірдің қажеттіліктері мен күтулерін қанағаттандыра алатын қабілеттер ретінде көптеген мекемелер мен ұйымдар

тарапынан ерекше атап өтіледі. Осы себептенде мұғалімдер білім беру жүйесінде өте маңызды орынға ие.

Жалпы зерттеудің мақсаты — Түркияның білім беру жүйесінде 21 ғасыр дағдылары тұрғысынан мұғалімдерге қатысты жүргізілген ғылыми зерттеулерді талдау. Осы мақсатта зерттеуде сапалық зерттеу әдісі және құжаттарды талдау (документтік талдау) тәсілі қолданылып, барлығы 60 ғылыми жұмыс қарастырылды.

Бұл қарастырылған жұмыстардың 44-і магистрлік және докторлық диссертациялардан, ал 16-сы ғылыми мақалалардан тұрады. Зерттеу нәтижесінде, магистрлік және докторлық диссертациялардың Түркияның әртүрлі университеттерінде дайындалғаны, 2018–2025 жылдар аралығын қамтитыны және ең көп диссертациялар «Білім беру бағдарламалары және оқыту» мамандығы бойынша жазылғаны анықталды.

Сонымен қатар, бұл зерттеулерде көбінесе сапалық зерттеу әдістері, корреляциялық (қатынастық) зерттеу үлгілері қолданылғаны, ал деректер жинау құралы ретінде негізінен сауалнама-шкалалар пайдаланылғаны анықталды. Бұдан басқа, талданған зерттеулердегі іріктеу тобы көбінесе әртүрлі пәндер бойынша сабақ беретін мұғалімдерден құралғаны айқындалды.

Кілт сөздер: 21 ғасыр дағдылары, мұғалімдер, түркияның білім беру жүйесі, магистратура диссертациялары, мақалалар, құжаттарға шолу, мазмұнды талдау.